

Nr 147.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse från viss betalningsskyldighet för varvsarbetaren Oscar Sigurd Andersson m. fl.; given Stockholms slott den 22 februari 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

GUSTAF.

John Ericsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Statsrådet Ericsson anför följande.

Hos Kungl. Maj:t ha förre varvsarbetaren August Wilhelm Åkerberg i Nässjö samt varvsarbetaren Oscar Sigurd Andersson och förre varvsarbetaren Adolf Severin Malmberg, båda i Stockholm, anhållit att av nåd erhålla befrielse från dem enligt Svea hovrätts dom den 17 april 1925 åliggande betalningsskyldighet till statsverket. Genom nämnda dom hade sökandena, jämte andra, förpliktats att i stämpelavgift för vissa lottsedlar till generalpoststyrelsen utgiva 6 001 kronor 80 öre jämte sex procents ränta därå från den 6 maj 1921, tills betalning skedde.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

»Marinens Varvsarbeters semester- och vilohemsförening», som bildats med ändamål att anskaffa och upprätthålla ett semester- och vilohem för för-

eningens medlemmar, erhöll genom Kungl. Maj:ts beslut den 20 september 1919 rätt att anordna ett varulotteri. Genom beslut den 31 oktober samma år medgav Kungl. Maj:t på ansökan av föreningens styrelse — som tillika var lotteristytelse och bestod av, förutom sökandena, tunnbindaren Oskar Julius Jönsson samt plåtslagaren Gustaf Ludvig Blomkvist — att föreningen finge under de villkor, varom stadgades i 56 § förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, fritagas från skyldighet att med stämpel förse de lottsedlar, som komme att i lotteriet utlämnas. Vid dragning i lotteriet i april 1921 hade enligt av notarius publicus utfärdat intyg 60 018 lottsedlar försålt. Föreningen underlät emellertid att fullgöra den i omförmälda stadgande föreskrivna skyldigheten att till generalpoststyrelsen inbetala å försålda lotter belöpande stämpelavgift — 10 öre för varje försåld lottsedel, eller 6 001 kronor 80 öre — och gick sedermera i likvidation. Generalpoststyrelsen instämde då föreningens styrelseledamöter till Stockholms rådhusrätt med yrkande om åläggande för dem att, vilken bäst gälda gitte, utbetala nämnda belopp till generalpoststyrelsen. Rätten ogillade styrelsens talan, enär semester- och vilohemsföreningen ansågs vara en förening av beskaffenhet att även utan registrering såsom ekonomisk förening kunna förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter, till följd varav styrelseledamöterna ej personligen svarade för föreningens förbindelser. Sedan generalpoststyrelsen fullföljt sin talan till Svea hovrätt, ålade hovrätten genom förenämnda dom styrelseledamöterna att solidariskt till generalpoststyrelsen utgiva 6 001 kronor 80 öre jämte sex procent ränta från den 6 maj 1921, ävensom ersättning för generalpoststyrelsens rättegångskostnader vid rådhusrätten.

Styrelseledamöterna ansökte sedermera hos Kungl. Maj:t att av nåd bli befriade från erläggandet av omförmälda stämpelavgift. Ansökningen föranledde dock enligt Kungl. Maj:ts resolution den 31 december 1925 ingen åtgärd.

Vid av generalpoststyrelsen föranstaltade försök till verkställighet av hovrättens dom i juni 1925 samt i november och december 1934 befunnos samtliga gäldenärer sakna utmättningsbara tillgångar.

Jönsson och Blomkvist ha sedermera avlidit utan att, enligt vad efter dem upprättade bouppteckningar utvisa, efterlämna några tillgångar.

Av sökandena har Åkerberg avlidit den 10 september 1945. Den efter honom upprättade bouppteckningen utvisade en brist i boet å 14 833 kronor 71 öre, i huvudsak betingad av generalpoststyrelsens ifrågavarande fordran.

Till stöd för ansökningen ha Andersson, som är född den 6 september 1889, och Malmberg, som är född den 20 september 1881, anfört, att det anordnade lotteriet icke blivit den ekonomiska framgång man räknat med, vilket medfört att föreningen vid sin avveckling häftat i skuld för stämpelavgifterna. På grund av medellöshet hade de personligen icke kunnat erlægga det utdömda beloppet. Malmberg framhåller även, att han sedan flera år tillbaka vore blind efter olycksfall i arbete.

Generalpoststyrelsen har i utlåtande den 19 januari 1945 anfört att, därest en av styrelsen igångsatt utredning skulle visa, att sökandena alltjämt sak-

nade tillgångar för betalning av skulden, skäl syntes föreligga att icke vidare bevaka densamma. Med tillämpning av kungörelsen den 29 september 1911 angående extra ordinarie avskrivning av vissa kronans utestående fordringar syntes styrelsen kunna avskriva fordringen ur postverkets räkenskaper. Styrelsen har på grund härav hemställt, att ansökningarna icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Statskontoret har i utlåtande den 17 februari 1945 framhållit, att den av generalpoststyrelsen ifrågasatta utvägen att själv avskriva fordringen icke vore möjlig i förevarande fall, enär dess kapitalbelopp överstege 1 000 kronor. Ämbetsverket ville dock icke motsätta sig att riksdagens medgivande inhämtades till en avskrivning av ifrågavarande fordran, därest en av generalpoststyrelsen ånyo företagen utredning om sökandenas ekonomiska förhållanden skulle visa, att de saknade utmättningsbara tillgångar.

Sedan vid förnyade utmättningsförsök hos sökandena i mars 1945 konstaterats, att de saknade utmättningsbara tillgångar, har *generalpoststyrelsen* i utlåtande den 3 april 1945 förklarat sig icke vilja motsätta sig, att riksdagens medgivande inhämtades till en avskrivning av omförmälda fordran.

Med hänsyn till de särskilda omständigheter, som föreligga i detta ärende, anser jag i likhet med de hörda myndigheterna lämpligt att den generalpoststyrelsen jämlikt Svea hovrätts dom den 17 april 1925 tillkommande fordran å Oscar Sigurd Andersson, Adolf Severin Malmberg och dödsboet efter August Wilhelm Åkerberg avskrivnes. Avskrivningen bör därvid icke innebära endast att fordran avföres ur postverkets räkenskaper utan jämväl innefatta befrielse från betalningsansvar för sökandena. Härtill erfordras riksdagens medgivande. Jag förordar, att sådant medgivande inhämtas.

*Före-
draganden.*

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att statsverkets fordran jämlikt Svea hovrätts dom den 17 april 1925 gentemot varvsarbetaren Oscar Sigurd Andersson, förre varvsarbetaren Adolf Severin Malmberg och dödsboet efter förre varvsarbetaren August Wilhelm Åkerberg må efterskänkas.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Bucht.